

Universitat
de les Illes Balears

Servei
Lingüístic

Gabinet
d'Onomàstica

Nota informativa

El Gabinet d'Onomàstica de la Universitat de les Illes Balears informa sobre el prenom **Agnès/Ainès**.

Consultades les veus «Agnès» i «Ainès» a les obres de referència sobre onomàstica catalana, com són el *Diccionari català-valencià-balear* (Antoni M. Alcover i Francesc de B. Moll, 1993, Editorial Moll), *El gran llibre dels noms* (Josep M. Albaigès, 2004, Edicions 62) i el *Diccionari de noms de persona* (Josep M. Albaigès, 1997, Edicions 62), així com *El llibre dels 1.000 noms* (1996, Enciclopèdia Catalana), constatarem que **Agnès** és un prenom en llengua catalana. Procedeix del grec *αγνή* (*agné*), 'pur', i significa 'pura, casta', si bé se n'ha assenyalat com a ètim el llatí *agnus*, 'anyell', símbol cristià de la puresa, mot relacionat, segons sembla, amb el grec esmentat.

Antoni Lull, com Antoni M. Alcover i el DCVB, afirma que la forma pròpia tradicional de Mallorca és la hipocorística **Ainès**, pronunciada [əj'nəs]. La forma **Agnès** > **Ainès** s'explica per la mateixa raó que *sagnia* passa popularment a *sainia* i, de la mateixa manera, que *Anna* passa a *Aina* i *mannà*, a *maina*, amb canvi de posició de l'accent. Es tracta d'una G o d'una N que en posició medial implosiva té tendència a vocalitzar en I en contacte amb la N següent.

L'expert en onomàstica i professor retirat de la UIB Gabriel Bibiloni afirma que *Inès* és una forma castellanitzada, car en castellà el nom equivalent és *Inés*. El també expert i professor retirat de la UIB Joan Miralles pensa que sens dubte **Ainès** sense la influència de la forma castellana *Inés* no hauria evolucionat cap a *Inès*, i el fet que *Inès* no es trobi en època antiga en pot donar fe.

Sembla, per tant, que la forma *Inès*, pronunciada [i'nəs], és relativament moderna. Tot i això, el Gabinet d'Onomàstica considera que aquesta és una pronúncia possible de la variant **Ainès**, que es pot haver format naturalment en llengua catalana a través del fenomen de l'afèresi, pel qual es perd un fonema àton en posició inicial de mot. A més, cal dir que en altres llengües hi ha dobles formes semblants: *Agnès/Inès* (francès),

[slg.uib.cat](https://seu.integracio/verifica)

Universitat
de les Illes Balears

Servei
Lingüístic

Gabinet
d'Onomàstica

Agnese/Ines (italià), *Agnes/Ines* (anglès i alemany). Per altra banda, en galaicoportuguès és *Inês/Inés* i en basc, *Aines*.

Segons el *Diccionari de noms de persona històrics i tradicionals a Mallorca* (Antoni Lluï Martí, 2010, Editorial Moll), *Agnès* (o *Ainès*) és un nom documentat a Mallorca com a nom de bateig des del segle XIII ençà, tot i que no dels més corrents. Sembla que el segle en què aquest nom ha estat més usual és el XVIII.

La Llei 40/1999, de 5 de novembre (BOE 266), sobre noms i cognoms i ordre d'aquests, article segon, diu que, a petició de la persona interessada o del seu representant legal, l'encarregat del Registre Civil substituirà el nom propi del sol·licitant per l'equivalent onomàstic en qualsevol de les llengües espanyoles.

Per això, informam que tant *Agnès* com la variant *Ainès* són prenomes correctes en llengua catalana, que tenen com equivalent la forma castellana *Inés*.

Palma, en la data de la signatura electrònica

Margalida Rosselló Gaià
Directora del Servei Lingüístic

[slg.uib.cat](https://seu.integracio/verifica)

